

DET TEOLOGISKE
MENIGHETSAKULTET

TEMA: GRØNN TRO
PORTRETT: MILJØKRIGER TIL HEST
KRONIKK: LIVSLANG LÆRING

ANDAKT: HANDS THAT SHAPE HUMANITY
MITT FUNN: KJETIL FRETHEIM
STUDENTPULS
FORSKNINGSNYTT

LYS OG LIV

NR. 2/08. 74. ÅRGANG

TEMA: GRØNN TEOLOGI

Tro og liv utfordres i en verden der
menneskeskapte klimaforandringer
truer skaperverket.

HIMMELVENDT OG JORDNÆR

Det er et mål for oss å være både himmelvendte og jordnære. Kirkemøtet i fjor høst hadde miljø- og klimautfordringene som hovedsak, og vedtok en bærekraftsreform for all kirkelig virksomhet. Biskop Martin Lønnebo holdt hovedforedraget over temaet: "Det er ingen liten sak å ha ansvar for en stjerne." Noen har motforestillinger mot dette, og mener at MF og kirken burde være mer opptatt av livet etter døden og mindre opptatt av miljø og rettferd. Etter min mening er dette en kunstig motsetning. Det lærte jeg første gang av biskop Erling Utne, som på en særlig måte formidlet både kirkens ansvar for rettferd på jorden, og lengselen etter den jorden Gud en gang skal nyskape.

VIDAR L. HAANES
REKTOR

I en utredning fra Miljøverndepartementet (NOU 2002: 19) med den jordnære tittel "Avfallsforebygging" heter det: "I den grad Den norske kirke i fremtiden vil lykkes med å mål-bære tydelige verdier som kan skape en motkultur mot en stadig akselererende forbrukerkultur blant sine medlemmer og i Norge

generelt, innebærer dette et svært stort forandringspotensial i det norske samfunn." Vi tror at dette i særlig grad gjelder for MF som teologisk lærested, at de som utdanner seg til en fremtidig tjeneste i kirken blir bevisst på miljøutfordringene. Utredningen konstaterte at de kirkeaktive som gruppe viser seg å være mer orientert mot miljøvern enn befolkningen samlet sett. Det var også en hovedkonklusjon i en rapport med tittelen "Grønn vekkel-se?" som ble presentert på Kirkemøtet 2001, der man måtte erkjenne at det ikke er lett å finne former for handling som fører til at vi

får et mer rettferdig og bærekraftig samfunn. Men vi må forsøke å holde fast i overbevisningen om at vi kan fremme endringer, både i eget liv og i samfunnet. Rettferd og miljø er blitt et felleskirkelig anliggende, og kirkene i Norge står nå sammen i dette arbeidet. En rekke teologiske seminarer i USA, både lutherske og metodistiske, har gått sammen om det de kaller The Green Seminary Initiative, som handler om å tilby teologisk utdanning for en bærekraftig utvikling. Det ansvaret ønsker også MF å ta, for å kunne bevare en sann himmellengsel og en sunn jordnærhet.

Ja til kristen fromhet, men verden trenger både viten og handling!

KRISTIN WALSTAD
REDAKTØR

Klimaendringene er kanskje den største utfordringen verden står overfor i dag. Den globale gjennomsnittstemperaturen har nå steget med én grad, og det har gitt synlige konsekvenser verden over. Klodens videre skjebne er avhengig av hvor mye temperaturen stiger. Forskere har tatt til orde for å

sette en øvre grense for hvor store økninger vi kan leve med, denne grensen er to grader. Hvis verden fortsetter med samme utvikling som i dag, er det ganske sikkert at denne grensen vil bli overskredet. Hvis vi ikke tar klimaendringene på alvor og fortsetter som før, vil det mest sannsynlig gi en temperaturøkning på omkring 3-4 grader. Det vil gi dramatiske konsekvenser: Store landområder vil være uten vann og det vil bli hungersnød. Det spås enorme folkeforflytninger, økt press på områder og geopolitisk usikkerhet. Artsmangfoldet kan i verste fall halveres, og livet på jorda vil bli vesentlig endret. Forskere med ekspertise i disse fremtidsperspektivene sier at det er ti prosent sjanse for at gjennomsnittstemperaturen stiger med fem grader før 2100. (kilde, WWF/ klimaløftet.no)

I St.meld. nr. 34 (2006-2007) om norsk klimapolitikk og sluttrapporten fra FN's klimapanel er det

tydelig at verdens ledere og norske politikere har mye kunnskap om hva som skal til. Du og jeg kan bare håpe og be om at de rette beslutningene blir tatt på globalt plan. Men på det individuelle plan og i våre nærmeste sosiale fellesskap er det de grønne gjerningene som kan bringe verden i riktig retning. Pietismens og den sosialetiske vekkelsen på 70-tallet vektlegger troens handling og fortjener aktualitet i livene våre. I pietismens ånd vil jeg også trekke fram et forbilde: MF-studenten, politikeren og naturverneren Hanne Marie I. Pedersen. Møt henne i portrettet på side 8.

Philip Jacob Spener (1635-1705) mente at folket måtte lære at tro ikke var viten, men handling. I akademien er vi nyanserte. Derfor vil jeg avslutningsvis slå et slag for vitenskapen. Mennesker i hele verden, også i Norge, trenger mer kunnskap om hvordan vi skal forvalte moder jord. Lev vel!

INNHold

HISTORIKK:

Lys og liv ble første gang utgitt i april 1935 med en tydelig visjon om å styrke kontakten mellom menighet og fakultet. Bladet har siden den gang blitt sendt til alle tidligere og nåværende studenter og samarbeidspartnere som en gave fra fakultetet. "Kunde også vårt lille blad bidra, om enn aldri så lite, til å sprede lys fra Gud og hans ord, og skape liv, vilde det i sannhet ha en oppgave å løse." Nr. 1 Lys og liv, 1. årg. 1935.

S. 4 GRØNN TRO

Håpet er lysegrønt, heter det. For stadig flere kristne er også troen blitt grønn. – Hvis vi ikke tar vare på naturen, handler vi blasfemisk, mener MF-professor.

S. 14 FORSKNING / MITT FUNN

Hva kjennetegner den moralske diskursen i norsk bistandsarbeid? Kjetil Fretheim har tatt for seg fire sentrale bistandsorganisasjoner.

S. 7 5 GRØNNE LØSNINGER

Det viktigste er en mer ydmyk holdning til naturen, sier miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

S. 16 KRONIKK: LIVSLANG LÆRING

Tidligere var fenomenet "utdanning" begrenset til mennesker i alderen 19-26 år. I dag finner vi studenter i et langt større aldersspenn, skriver studiesjef Øystein Lund.

S. 8 PORTRETT: MILJØKRIGER TIL HEST

Hvis alt går etter planen vil hun bli landets første stortingsrepresentant med alvenavn i 2013. Der vil hun kjempe miljøets sak.

S. 19 STUDENTPULS: SE, SÅ LYKKELIGE...

Jeg så disse menneskene som fattigere enn meg, men i virkeligheten er det jeg som mangler noe, skriver Solveig G. Johannessen etter sin reise til Kamerun.

S. 10 ENGASJEMENT I DEN NORSKE KIRKE

Den norske kirkes øverste organ har vedtatt en bærekraftsreform. Hans Jürgen Schorre tar til orde for økt satsning på grønne menigheter.

S. 20 UNGDOMSARBEID.NO

Sunniva Gylver (prest) heier på jentene i denne artikkelen "Bill.mrk. jente/kvinne og forkynner". Jenter er nå i flertall på teologistudiet i Norge.

S. 12 ANDAKT

"Hands that shape humanity" er tittelen på andakten skrevet av tidligere MF-student Idun Strøm Sefland.

S. 22 FOLK

Hva har skjedd siden sist? Vi gir deg en oppdatering på de sosiale begivenhetene.

UTGIVER:

MF - Det teologiske Menighetsfakultet
www.mf.no

23 000 abonnenter mottar bladet fem ganger i året. Abonnentene består av bl.a av tidligere studenter og ansatte, alle menighetsråd, kirkelige organisasjoner og institusjoner.

Ved kildehenvisning kan artikler i Lys og liv gjengis fritt.

REDAKSJON:

Vidar L. Haanes, ansvarlig redaktør
Kristin Walstad, redaktør
Marianne Torp, redaksjonsmedlem
Hallvard O. Mosdøl, redaksjonsmedlem

ANNONSEINFORMASJON:

Ønsker du å annonsere i bladet, ta kontakt med redaktøren.
Har du andre spørsmål er du velkommen til å kontakte oss på e-post: lysogliv@mf.no eller tlf: +47 22 59 05 00/52.

PRODUKSJON OG TRYKK:

Foto forside: Atle Briseid
Foto bakside: Per Berntsen
Layout: www.spekter.com
Trykk: Østfold Trykkeri, Askim

GRØNN TRO

**Håpet er lysegrønt, heter det.
For stadig flere kristne er også
troen blitt grønn.**

**- Hvis vi ikke tar vare på
naturen, handler vi blasfemisk,
mener MF-professor Jan-Olav
Henriksen.**

TEKST OG FOTO: ATLE BRISEID

Det er nesten 20 år siden Henriksen skrev doktoravhandlingen "Mennesket som natur", og nesten like lenge siden Kirkemøtet tok miljøvern opp som hovedsak for første gang.

- Grønn teologi er teologi som ønsker å ta på alvor de utfordringene som skaperverket står overfor og tyde dem ut fra den kristne tro og etikk. Det er en teologi som tror på at Gud vil noe godt med skaperverket, sier Henriksen.

Med den siste tidens fokus på klimakrisen er økoteologi igjen blitt satt skikkelig på dagsorden, ikke minst på Kirkemøtet i 2007. Men hva skal til for at kristne mennesker i Norge ser miljøvern som en integrert del av sin tro?

- Først og fremst er det nødvendig å gjøre troende mennesker oppmerksomme og bevisste på at vi er skapt i Guds bilde og satt til å ta vare på skaperverket, en tro som ikke har noe fokus på skaperverket står i fare for å miste muligheten til å bekjenne alle troens tre artikler fullt og helt.

BIBELSKE HENVISNINGER

- Hvor i Bibelen finner vi henvisninger til miljøvern?

- I Første Mosebok står det at vi er skapt i Guds bilde og er hans representanter på jorden. I Salme 24 og 104 står det at Jorden og alt som fyller den er Guds, og gjenstand for Hans omsorg gjort synlig. Vi skal derfor vise den samme omsorg og barmhjertighet for jorden som han har gjennom den finstemte sammenheng i skaperverket.

- I Første Mosebok står det også at vi er satt til å legge jorden under oss. Kan ikke det tolkes miljøfiendtlig?

- Ja, løserevet sett kan det tolkes på helt groteske måter, og slik er det også blitt tolket opp gjennom tiden. Jeg mener vi må se på denne teksten på en annen måte. Vi må lese Bibelen i lys av samfunnet vi lever i og tenke på hvordan vi skal ivareta disse tekstene i vår tid. Samtidig må vi være åpne på at miljøvern ikke er et eget tema i Bibelen og at vi derfor ikke kan regne med å finne svar på alt. Likevel finner vi veiledning i Bibelen til å forstå det som skjer.

- Har mangelen på bibelske tekster om te-

maet gjort kristne blinde for miljøsaken?

- Kristne kan i alle fall ikke skryte av alltid å ha stått bak miljøsaken. Det ligger en dyp dobbelthet i teologihistorien: på den ene siden har det alltid vært kristne med en dyp respekt for skaperverket, på den andre siden har det også vært folk som har sett på teksten om å legge jorden under seg som et fribrev til egoisme, sier han.

FIRE HINDRE FOR ØKOLOGISK PRAKSIS

- Den sør-afrikanske økoteologen Ernst Conradie peker på fire avgjørende områder hvor kristen fromhet har forhindret en økologisk praksis. Det første er aksepteringen av at Gud er skilt fra verden (transcendens). Det andre er dualismen, altså kristendommens skille mellom kropp og sjel. Oppfatningen av frelsens omfang til å bare være en personlig sak og fraskrivelsen av ansvar for ting som skjer på jorden fordi man selv skal til himmelen, har også vært med på å hindre en kristen, økologisk etikk.

- All økoteologi som ikke forsøker å besvare disse fire utfordringene, vil være utilstrekkelig, mener Conradie.

BLASFEMISK

- Hva vil du si til kristne som mener miljøsaken er en avsporing fra det sentralt kristelige?

- Jeg vil si at de glemmer at det er tre artikler i trosbekjennelsen. Den første artikkelen forteller oss at Gud har skapt himmelen og jorden. Hvis vi ikke har fokus på å ta vare på skaperverket, vil jeg nesten si at vi handler blasfemisk. Da snakker vi om en annen gud enn den vi bekjenner som den treenige Gud.

- Kristen tro og teologi har ikke alltid fungert som en inspirasjon til å ta vare på Guds skaperverk. Vi trenger en økologisk teologi, en teologi der kallet til omvendelse lyder klart, sa daværende kirkerådsleder Thor Bjarne Bore i 2004. Blir miljøsaken godt nok innlemmet i forkynnelsen?

- Jeg opplever at det er en stor interesse blant presteskapet for dette. Det er vilje til å gå inn i de utfordringene som grønn teologi medfører. Det forteller meg at vi har et

3 GRØNNE LENKER:

www.klimaskolen.no

- Om klimaproblemet og hva du selv kan gjøre, (WWF)

www.klimaloftet.no

- Offentlig informasjonsportal om klimaendringene

www.fornybar.no

- Ressursside om fremtidens energiløsninger

ansvarlig presteskap som bruker den teologiske tradisjonen til å gjøre troen levende i møte med klimakrisen, sier Henriksen.

- I Det Nye Testamentet er synd i form av pengekjærlighet, dommesyke og likegyldighet sentrale temaer. Bør disse temaene i sterkere grad inn i forkynnelsen og knyttes til miljøvern?

- Det er ikke vanskelig å ta disse formaningene med i forkynnelsen. Vi er ikke nestekjærlige hvis vi stjeler kommende generasjoners goder. Jeg mener at den vestlige verdens forbrukskultur også stjeler fra nåtidige generasjoner. Den er på mange måter en skjult rasisme, vi stjeler andres mulighet til å utfolde seg. Når vi sier at den økende produksjonen i Kina er farlig på grunn av CO2-utlippene, kan vi spørre oss: Har vi rett til å leve slik vi gjør? Vi har jo ikke det!

- Gjør klimakrisen at vi rett og slett må utvikle en ny teologi?

- Vi må tenke nytt om mange ting, men det er vanskelig å si at det er en ny teologi som er løsningen. Det er mange kilder til læring. Kirken har mye å lære av alternativ religiøsitet, urfolk, forskning, erfaringer knyttet til å bo i store byer, erfaringer knyttet til å være fattig men likevel leve godt, og erfaringer knyttet til å være fattig og være på utsiden.

STORT ENGASJEMENT

- Hvordan vurderer du det kristne engasjementet for miljøsaken?

- Engasjementet trenger absolutt å bli større. Samtidig ser vi at kirkens grønne engasjement er stort. utfordringen blir å holde det levende, at det ikke blir et skippertak, men noe vi lar bli innskrevet i praksiser som vi har med oss hele livet og som vi lærer våre barn opp til å følge.

- Hva skal til for at miljøvern blir en hjertesak for kristne?

- At de lærer seg å tenke at jorden og alt

som lever på den er Guds gave til dem. De må lære å se at Gud virker gjennom alt han lar skje for at liv skal utfolde seg. Det har alltid vært kristne som har sett dette, men for at det skal bli bredde, må alle se det.

- Får grønn teologi noen praktisk betydning?

- Det vil jeg håpe! De siste årene er det skjedd en bevisstgjøring, både blant kristne og andre. Jeg tror mange kristne nå ser på miljøvern som en integrert del av sitt trosliv. Her i huset har vi for eksempel tatt en beslutning om å være et grønt fakultet og vil jobbe for mindre forbruk, bedre strømstyring og mer resirkulering.

KIRKEN SOM OFFENTLIG AKTØR

- Bør kirken ta større del i den offentlige debatten?

- Det ville ikke vært en ulempe om kirken var en mer aktiv og tydelig aktør. I dag blir deltakelsen punktuell og dreier seg om enkeltsaker, men dette handler like mye om hva mediene velger å plukke opp. Jeg synes vi har en kirke som har vært kjennetegnet av sterkt engasjement de siste 20 årene.

- Hvilken samfunnskritikk kan kirken rette?

- Kirken kan gjerne være helt konkret og for eksempel rette kritikk mot myndighetene når de bygger forurensende gasskraftverk. Men når vi taler i politiske sammenhenger, må vi være klar over at de religiøse argumentene ikke har den samme tyngden som i kirken. Det er først og fremst de saklige argumentene som blir hørt. Som kirke har vi en unik sjanse til påvirkning, fordi vi gjennom det globale nettverket har tilgang på erfaringer fra hele verden. Det skjer mange viktige initiativ gjennom Kirkenes Verdensråd og Det Lutherske Verdensforbund.

- Hvordan løser vi konflikten mellom det økonomiske systemet vi er en del av, og hensynet til naturen?

- Det er ikke nødvendigvis en konflikt. På lang sikt må vi sørge for at de økologiske grunnbetingelsene er tilstede. Vi kan ikke ignorere dette, for det vil slå tilbake på økonomien. Slik jeg ser det, er det en utfordring til politikerne våre om å ta upopulære beslutninger - upopulære på kort sikt - som vil gi gevinst på lang sikt. Og så er det en utfordring til alle om å backe dem opp. Vi må alle ta ansvar for fremtidige generasjoner.

- Når vi taler i politiske sammenhenger, må vi være klar over at de religiøse argumentene ikke har den samme tyngden som i kirken. Det er først og fremst de saklige argumentene som blir hørt, sier professor Jan-Olav Henriksen.

5 GRØNNE LØSNINGER

HVA MENER DU ER MEST AVGJØRENDE FOR AT VI SKAL REDDE MODER JORD?

FOTO: BJØRN H. STUEDAL

ERIK SOLHEIM,
MILJØVERNMINISTER

Det viktigste er en mer ydmyk holdning til naturen. Vi mennesker må ikke sette oss i Guds sted, men forvalte kloden slik at neste generasjon kan overta den i samme eller bedre stand.

FOTO: MARIANNE TORP

MAREN BERGEM OWE,
MF-STUDENT

Jeg tenker at det både dreier seg om samhandling og om personlig ansvar. Alle må gjøre det de kan og tenke økologisk så langt som mulig, eksempelvis gjennom å kildesortere og reise kollektivt eller gå og sykle. Videre er det en utfordring for foreldre og

skole å gjøre det gøy å være miljøvennlig! På sikt må Norge som nasjon støtte mindre ressurssterke land med både økonomisk og teknologisk bistand – men først må vi feie enda bedre for egen dør!

FOTO: TONE LANGBÅKEN/KIRKENS NØDHJELP

ATLE SOMMERFELDT,
GENERALSEKRETÆR I KIRKENS NØDHJELP

De rike landene, og menneskene, som er ansvarlige for dagens høye utslipp, må være villige til å gjøre en tilpasning av sin livsførsel. Dersom de fattige landene skal komme ut av sin fattigdom, må de faktisk ha mulighet til å bruke mer energi. Rike må derfor redusere sine utslipp

og sitt energiforbruk til fordel for at fattige skal kunne øke det! En forutsetning for at vi skal komme dit vi ønsker, er at kirkene og de religiøse aktører uavlatelig minner om og presser på for endringer i så vel holdning som handling.

FOTO: KIRKENS INFORMASJONSTJENESTE

GARD LINDSETH, RÅDGIVER I
INTERNASJONALE SPØRSMÅL I KIRKERÅDET

På kort sikt må det skje en teknologisk revolusjon som innebærer at vi klarer å rense og håndtere CO₂-utslippene. På lengre sikt må målet være å avfossilisere hele økonomien slik at den isteden baseres på fornybar energi. For å komme hit trenger vi politisk lederskap som

tør være modige og tøffe, og som tør appellere til felles interesser og verdier på bekostning av snevre egeninteresser. Prisen på fossil energi må økes betraktelig, og det må tas et oppgjør med sterke grupperinger og næringer som ikke viser den rette vilje til å legge om til et fossilfritt samfunn.

FOTO: KIRKENS INFORMASJONSTJENESTE

ØRNULF STEEN,
GENERALSEKRETÆR I NORGES KRISTNE RÅD

For oss i den rike del av verden gjelder det at vi må endre vår egen atferd og gi våre politikere mandat til å fatte beslutninger som driver oss til endring, både samfunnsmessig og individuelt. Som kristne har vi et helhetssyn på skaperverk og forvaltning som er en god ressurs for at det kan skje.

PORTRETT MILJØKRIGERTIL HEST

Hvis alt går etter planen er Hanne Marie Iaursvleiel Pedersen-Eriksen landets første stortingsrepresentant med alvenavn i 2013. Der vil MFs studentpolitisk ansvarlige kjempe miljøets sak.

TEKST OG FOTO: ATLE BRISEID

Utenfor stallen i Skullerud-dumpa dunderer bilene forbi på E6. Hesten Kleppan Lykken tygger høy inne i boksen. Hanne Marie Iaursvleiel sitter leende på en trekasse mellom dekken og saler.

- Ja, det måtte komme! Alle spør om det. Det har egentlig begynt å bli litt flaut, i alle fall i politiske sammenhenger. Men det setter jo i alle fall i gang en samtale, sier hun og ler.

Også denne samtalen har startet med hennes merkelige mellomnavn.

- Det er kanskje litt tulle, men jeg ville ha noe som bare var mitt, et navn jeg hadde valgt selv, sier hun.

For to år siden bestemte Hanne Marie seg for å ta sin fars etternavn. I samme slengen la hun til et navn hun hadde funnet på en nettside som omgjør vanlige navn - som Hanne Marie Pedersen - til alvenavn, som Iaursvleiel. Dermed hadde hun skaffet seg MFs mest eksklusive og kanskje lengste navn.

- Jeg sier hele greia. Jeg vil det. Jeg har allerede bestemt meg for at mine barn også skal ha et alvenavn, sier hun.

RIR TIL NIDAROS

Det kommer kanskje ikke som en overraskelse at Hanne Marie Iaursvleiel Pedersen-Eriksen er en stor fan av J.R.R. Tolkien, mannen som lagde bøkene om Ringenes herre. Men Tolkien-manien er bare én av mange interesser for MFs studentpolitisk ansvarlige. Hester har vært en lidenskap helt siden hun som åtteåring lurte seg inn i stallen på Bjerke travbane.

- Det er noe med disse store, kraftfulle dyrene - den hengivenheten og godheten de har. Vi mennesker skal alltid stille spørsmål ved ting. Hester er bare takknemlige, sier hun.

Det er ikke sikkert at den gamle traveren er like takknemlig når han skjønner at han skal tilbringe sommeren med å bære sin velgjører på ryggen fra MF til Trondheim. Når eksamen er unnagjort på MF er ferdig i begynnelsen av juni, setter hun seg nemlig på hesteryggen og rir ut på sin egen, lille pilegrimsreise til Nidaros.

- Ideen poppet opp i hodet mitt for et år siden da jeg leste om pilegrimene. De levde svært asketisk og våget å slippe alt i hendene bare for å legge ut på strabasøse reiser for Gud. Det har jeg aldri turt å gjøre, slippe alt i hendene for Ham. Det gjør jeg nå, sier hun.

Som en ekte pilegrim skal hun ikke bare bruke turen til å utfordre seg selv og sin tro. Ved å bruke en måned på hesteryggen gjennom Gudbrandsdalen, håper hun å sette fokus på ikke mindre enn fire forskjellige saker. Den ene er Menighetsfakultetets 100-årsjubileum. Den andre er miljøsaken.

Hesten Kleppan Lykken er Hanne Marie laursvliel Peder- sen-Eriksen trøst og glede i tunge stunder. Til sommeren skal de ri sammen til Nidaros for blant annet å samle inn penger til en blodbank i Kongo.

- Jeg vil vise at det ikke er nødvendig å dra til syden for å ha en bra ferie, sier hun.

Prestemangelen i Norge skal hun belyse ved å besøke de mange menighetene langs ruta. Samtidig håper hun å samle inn penger til MF-studentenes hjelpefond, som skal støtte en solcellepanel-drevet blodbank i Kongo.

- At prosjektet hadde en miljøvennlig profil, traff spikeren på hodet for min del. Nå som MF har valgt å bli et grønt fakultet, må det jo sette sitt preg på oss, sier hun.

Hun bruker derfor alle fristunder til å stille og trene hesten foran det lange rittet. Den sta, gamle traveren som hun fikk gratis for noen år siden, har etter hvert begynt å bli medgjørlig.

- Men det har vært noen turer til legevakta med hjernerystelser og brekte bein, sier hun og ler.

INTENSE SMERTER

Hanne Marie laursvliel er godt vant i sykehus-korridorene, men ikke først og fremst på grunn av skadene Kleppan Lykken har påført henne. Ser man godt etter, legger man merke til at hun bruker den venstre armen mindre enn den høyre. Etter et ulykkelig forsøk på å slå hjul under en klassetur på Madagaskar for noen år siden, skadet hun armen. Utallige legebesøk og mange uker med intense smerter senere, påviste ekspertene på Rikshospitalet refleks dystrofi – en lumsk skade som gjør at nervene henger seg opp og gir store smerter.

- Det er tøft. Jeg unner ingen å ha det så vondt, sier hun.

13 ganger har hun vært innlagt for smertebe-handlinger de siste årene. Hvert opphold har vært på en eller to uker. Det har gitt henne per-spektiver.

- Jeg har sett at livet kan være mer komplisert enn vi tror. Dessuten har jeg følt på ensomheten.

Alle mennesker er alene. Vi kan prøve å dele, men i bunn og grunn står vi alene, sier hun.

De mange nedturene har ført til tunge stunder. Da har troen blitt utfordret.

- Jeg har aldri vært flink til å stole på Gud. Jeg har på en måte hatt et profesjonelt forhold til ham. Men her måtte jeg stole på at det ble bedre. Fremdeles er det en utfordring, men bare det å tenke slik er en fremgang for meg, sier hun.

For en jente som spilte fotball og håndball og hadde en liste med ansvarsverv så langt som en pilegrimsled, var det ikke lett å måtte be om hjelp til enkle gjøremål som å knytte skolissen eller sette opp håret.

- I starten hadde jeg lyst til å drite i alt, men etter hvert måtte jeg godta å få hjelp fra andre. Det har også forandret på mitt syn på handikappede. Jeg har stor respekt for personer som går gjennom hverdagen med alvorlige og kroniske sykdommer, sier hun.

PÅ STORTINGET INNEN 2014

Helse- og miljøpolitikk vil derfor være hennes hjertesaker når hun etter planen skal inn i stor-politikken i fremtiden. Hanne Marie, som i dag er 1. vara for KrF til kommunestyret i Lier, var fem år da hun første gang uttalte at hun ville bli statsminister. Målet står fortsatt, om enn litt moderert.

- Jeg har et mål, eller en drøm, om å klare stortingsplass innen 2013 eller 2017. Det er jo snart stortingsvalg, og det er jo mulig nå hvis jeg hadde blitt satt på stortingslista, men da må jeg slutte på MF. Nei, 2013 passer veldig bra for da er jeg ferdig utdannet, sier hun.

Litt humoristisk, men ikke helt uten grunn, har hun kalt bloggen sin på nettet for "Statsministe-rens hjørne". I margin på nettsiden ligger et bilde av stortingssalen, og over bildet har hun skrevet "min fremtidige arbeidsplass".

- Du er ganske bestemt på å gå den politiske linja?

- Ikke for å få personlig makt, men for å bruke mulighetene til å få gjort noe. Verden engasjerer meg. Jeg vil ikke snu ryggen til, jeg vil påvirke, sier hun.

MILJØSAKEN BLIR STUDENTPOLITIKK

Som studentpolitisk ansvarlig på MF har hun allerede tatt fatt på gjerningen med å gjøre stu-diestedene til grønne fakulteter.

- Å komme til Oslo og MF og se at det nesten ikke finnes kildesorte-ring, var nedslående.

Hvis det skjer så lite på MF, hva da med resten av universitetene? Vi er morgendagens ledere, vi skal drive landet videre. Vi må sette miljøet på dagsordenen, sier hun.

Gjennom fast plass i Norsk Studentunion – Høgskolene (NSU-H) har hun argumentert for å gjøre miljø til hjertesak nummer en for høg-skolestudentene.

- Hvis alle høyskoler ender opp som grønne skoler, kan det gi ringvirkninger. Da vil det være en tydelig melding til politikerne, sier hun.

Jenta med alvenavnet mener at troen på at Gud har skapt både oss og verden, gir mennesket et klart ansvar til å ta vare på naturen. Hun er stolt over at Kirkemøtet har gitt tydelig beskjed om at miljøsakene skal prioriteres, og håper norske prester vil følge på med å ta det opp i sine prekener.

- Disse signalene tyder på at vi er godt i gang. Med mer fokus på økoteologi i utdan-nelsen, får vi som starter nå dette med som en naturlig del av prestegjernen, sier hun.

DEN NORSKE KIRKE: VENTER EN BØLGE AV GRØNNE MENIGHETER

TEKST: ATLE BRISEID
FOTO: KIRKENS INFORMASJONSTJENESTE

Så langt har bare et lite mindretall av landets menigheter blitt klassifisert som grønne. Hans Jürgen Schorre tror det bare er stille før stormen.

Vårt Land påviste i slutten av februar at bare 46 av 1300 norske menigheter har latt seg klassifisere som "grønn menighet", ti år etter at Hundvåg menighet i Stavanger var førstemann ut. En menighet kan kalle seg grønn dersom den oppfyller minst 25 av 50 ulike miljøkrav. Ordningen er gratis, og utfyllingen skjer av menighetene selv. Det er ingen ekstern kontrollinstans involvert.

Ikke markedsført godt nok
Rådgiver for etikk og samfunn i Den norske kirke, Hans Jürgen Schorre, mener det lave

tallet skyldes at ordningen ikke har vært markedsført godt nok. Det vil Den norske kirke gjøre nå.

- Det tar tid å utvikle en helhetlig modell for menighetens miljøarbeid. En menighet kan ha gjort drøsevis av ting for å gjøre driften miljøvennlig uten å ha sendt inn svarskjemaet. Jeg tror antallet grønne menigheter vil være langt større om et års tid, sier han.

Han forteller at det nå planlegges å ansette en person som skal jobbe enda tettere mot menighetene, som en del av bærekraftreformen som Kirkemøtet vedtok sist høst.

- Vi sitter ikke på noen pengesekk og kan derfor i liten grad bruke pisk eller gulrot. Vi kan bare anmode menighetene om å gripe tak i dette. Der det finnes ildsjeler, skjer det noe, og det blir heldigvis flere og flere.

Schorre har jobbet med kirkens miljøengasjement i 11 år og medgir at det til tider har vært en treg materie. Men etter å ha jobbet motstrøms i mange år, er han nå optimist. Samfunnsutviklingen skjer ikke i lineær vekst. Det tar lang tid før de første 20 prosentene blir med, men så kommer man til et vippepunkt der de neste 60 prosentene følger raskt etter.

Jeg tror det er det som skjer nå, et tidsvindu er åpent. Vi står foran et paradigmeskifte, sier han.

MILJØFYRTÅRN

Å bli sertifisert som miljøfyrtårn er en annen skål. Dette arbeidet skjer under veiledning av en ekstern konsulent, og det er kommunen som gir godkjenningen. Hele prosessen kan koste flere tusen kroner, noe som utgjør et hinder for mange menigheter. For fellesrådene er dette derimot et naturlig mål, i og med at disse ofte har både ansatte, bygningsmasse og et eksisterende HMS-arbeid.

- Jeg synes menighetene bør jobbe for at fellesrådene skal bli miljøfyrtårn, og så kan fellesrådene oppfordre menighetene om å bli "grønne menigheter", sier Schorre.

KIRKEN UTFORDRET SEG SELV

TEKST: ATLE BRISEID

Gjennom Kirkemøtet i november ga kirken seg selv klare utfordringer om å bli mer miljøvennlig, både sentralt, lokalt og som enkeltmennesker

Miljøspørsmålet var sak på Kirkemøtet for første gang i 1996 og har vært det flere ganger siden, senest i fjor. Da vedtok Kirkemøtet blant annet å umiddelbart iverksette en bærekraftreform som skal berøre all kirkelig virksomhet. På årets Kirkemøtet skal det legges frem en tiårsplan for hvordan kirken skal bli mer miljøvennlig.

Bispedømmerådene og de sentralkirkelige råd ble oppfordret til "å arbeide for at troens økologiske dimensjon blir tydeliggjort i alt kirkelig arbeid", blant annet ved å utarbeide materiell til bruk i gudstjenestene som fremmer en "jordvendt kristen praksis" og gi kirkelige ansatte kursing i miljøtenkning. Kirkens sentrale organer ble også bedt om å utvikle samarbeidet med miljø- og solidaritetsorganisasjonene og utfordre arbeidslivets organisasjoner til å motarbeide forbruksvekst.

På det lokale planet ba Kirkemøtet alle norske menigheter om "praktisere troen på en måte som viser at vi er en del av naturen med et spesielt forvalteroppdrag". Alle menigheter ble oppfordret til å bli "grønne menigheter" og løfte fram gleden ved å leve enklere i forbrukersamfunnet. Hjelpemidler som "Grønn kirkebok" og "Kirkelig nettverk for miljø, forbruk og

rettferd" skal også brukes mer aktivt.

Som enkeltmennesker utfordret Kirkemøtet oss til å undre oss over storheten i Guds skaperverk, se at det ikke er nødvendig å reise over hele kloden for å finne det gode liv, delta i "Grønn hverdag" og "Klimaløftet" og bruke våre stemmer til å oppfordre lokalpolitikere til å legge til rette for bærekraftig utvikling i nærmiljøet.

Også Regjering og Storting fikk klare utfordringer: Norge må arbeide for en ny og langt mer ambisiøs klimaavtale, gi fattige land mer hjelp til å tilpasse seg klimaendringene, satse betydelig mer på forskning og bruk av fornybar energi, og sørge for at oljeutvinning snarest blir CO2-nøytral. "Den økonomiske vekstfilosofi, som er styrende for både nasjonal og privat økonomi, er umoralsk", slo Kirkemøtet fast.

DET TEOLOGISKE
MENIGHETSAKUTTET

100 ÅR | 1908 - 2008

Mange muligheter til å være med på "MF-oppgaven".

DET ER EN REKKE MÅTER DU KAN STØTTE MF ØKONOMISK:

FAST GIVERTJENESTE

Ønsker du å inngå fast giveravtale om betaling via avtalegiro eller annen overføring regelmessig, kan du ta kontakt med Marianne Torp (22 59 05 50) eller Berit Skjelle (22 59 05 67). Vi sender deg nødvendige skjema og informasjon.

JUBILANTGAVER – NÅR DU FYLLER ÅR!

La gavene gå til MF ved åremålsdager. Ofte er en jublant i den situasjonen at en har alt og det er vanskelig å komme på gaveønsker. Da er det meningsfylt å gi gjestene beskjed om at det ønskes gaver til MF i stedet. Bruk MFs gavekontonummer og be gjestene merke tydelig hva gaven gjelder. Jubilanten vil da få oversikt over gavene og kan takke personlig.

MINNEGAVER

En minnegave til MF er en gave til kirkens fremtid. Det er med dyp respekt og takknemlighet vi mottar slike gaver. Minnegaven samles inn og sendes samlet til MFs konto 3000 17 41841. Det er viktig at pårørendes navn og adresse følger med, slik at vi får sendt takkebrev. MFs kontonummer kan også opplyses i forbindelse med dødsannonse/bisettelse. Den enkelte sender da inn sin gave selv.

TESTAMENTARISKE GAVER

Å motta gaver som uttrykker en MF-venns "siste vilje" er alltid veldig spesielt. Det forteller oss om mennesker som har tro på det arbeidet som MF utfører. Testamentariske gaver fyller oss derfor med takknemlighet og ærbødig ettertanke. Vi

bidrar gjerne med informasjon om de få formaliteter som må følges for at et testamente skal være gyldig.

PRAKTISK INFORMASJON

Personlige gaver, hvor vi har fødselsnummeret, blir innrapportert med tanke på skattefradrag. MF kontonummer er 3000 17 41841. Samme hva du lurer på vedrørende givertjeneste, ta kontakt med Marianne Torp 22 59 05 50 eller e-post marianne.torp@mf.no

GI EN JUBILEUMSGAVE MF 100 ÅR

Vil du være med å gi en jubileumsgave til MF er kontonummeret det samme som for alle gaver, men merk gaven "jubileumsgave". 3000 17 41841

Nye studenter ved MF våren 2008

Akershus

Grahn, Mona Solveig, 1445 HEER
Jakobsen, Jostein Mellegård, 1400 SKI
Rasmussen, Kathrine, 1415 OPPEGÅRD
Ulstrup, Tor Øyvind, 1450 NESODDTANGEN

Aust-Agder

Gjetmundsen, Magnus, 4980 GJERSTAD
Ropstad, Øyvind, 4879 GRIMSTAD

Buskerud

Dekko, Kjellfred, 3579 TORPO
Engbretsen, Julie Græsli, 3022 DRAMMEN

Hedmark

Berg, Per Ove, 5152 BØNES

Hordaland

Lie, Ida Kristin, 2319 HAMAR
Nærheim, Sverre Johan, 5056 BERGEN
Thomsen, Kenneth, 5089 BERGEN
Tjore, Lilly Atieno, 5938 SÆBØVÅGEN

Møre og Romsdal

Langås, Hilde Lervik, 6050 VALDERØYA
Nesse, Miriam, 6501 KRISTIANSUND N

Nord-Trøndelag

Hesselberg, Bjørn Theodor, 7510 SKATVAL

Oslo

Borren, Rune, 1266 OSLO
Dobbe, Gudrun, 0588 OSLO
Handberg, Tone-Britt, 0590 OSLO
Kristensen, Edna, 0858 OSLO
Lie, Karen-Mette, 0592 OSLO
Sandnes, Astrid Hereid, 0851 OSLO
Skraastad, Ingrid Birthe Bendixen, 0855 OSLO
Spilling, Ingvild Barland, 0358 OSLO
Syversen, Ida Helen, 1284 OSLO
Telle, Marianne, 0270 OSLO
Thobru, Inger Lise, 0773 OSLO
Lereim, Karen Marie, 0357 OSLO
Opedal, Jorun, 0474 OSLO
Ovtcharova, Nikoleta, 0445 OSLO,

Sør-Trøndelag

Engvik, Trine, 7080 HEIMDAL
Schmahl, Nadine, 7050 TRONDHEIM

Telemark

Borge, Inger Elisabeth, 3714 SKIEN
Hide, Birgitte Agnethe, 3717 SKIEN
Ihle, Cathrine, 3736 SKIEN
Moi, Trond, 3930 PORSGRUNN
Rambekk, Arne Øystein, 3915 PORSGRUNN

Troms

Skaadel, Silje Maria, 9017 TROMSØ

Vest-Agder

Jøssang, Finn Olav Felipe, 4658 TVEIT
Haug, Espen, 3181 HORTEN

Østfold

Adolfson, Bjørnar, 1706 SARPSBORG
Adolfson, Elisabeth, 1706 SARPSBORG
Fremstad, Petter, 1738 BORGENHAUGEN
Nerheim, Sissel, 1820 SPYDEBERG

ANDAKT

«HANDSTHAT SHAPE HUMANITY»

Han er visstnok en liten mann. Men i sofaen en Senkveld på tv2 i februar trekkes likevel all oppmerksomhet og energi mot biskop Tutu som mot et kraftig magnetfelt. Han virker ikke liten i det hele tatt.

TEKST: IDUN STRØM SEFTLAND
ILLUSTRASJON: ATLE HANSSON

Tutu var i Norge for å åpne utstillingen "Hands that shape humanity" (www.handsthatshapehumanity.org) som kom fra Sør Afrika til Rådhusgalleriet i Oslo. Den verdensturnerende utstillingen består av ulike uttrykk, der 38 kvinner og menn som har oppnådd store ting i livene sine svarer på spørsmålet "Hvis du kunne gi bare ett visdomsbudskap videre til menneskeheten, hva ville det være?".

Godt spørsmål, det der. Hva er mitt svar? Jeg er jo bare et lite menneske. Det jeg tenker, sier og gjør – har det egentlig noen betydning? I følge Tutu er noe av motivasjonen bak prosjektet "Hands that shape humanity" å inspirere ordinære mennesker til å oppnå det ekstraordinære. Det handler om at små mennesker kan bety en stor forskjell. En utfordrende tanke!

Noe av det grensesprengende i Tutus visjon finner vi igjen i Bibelen. Mennesket skapes i Guds bilde. Til mann og kvinne. Velsignes, og bes om å fylle jorden og legge den under oss. Man kan sannelig føle seg

liten og uvesentlig i den store sammenhengen. Men det finnes ikke smått når Gud skaper. Gud har velsignet hver og en av oss på ulike måter. Vi er satt som forvaltere over livet vårt, relasjonene våre og kloden vår. Sånn skulle det være, og Gud selv så at det var godt (1. Mos. 1,27 ff).

Hver og en av oss har fått hender som kan forme fremtiden. Det vi gjør – og det vi ikke gjør – betyr noe. Ingen av oss er unnskyldt fra å bruke mulighetene vi har fått, og ingen av oss kan trekke oss unna ansvaret som følger med. Bibelen er gnistrende klar på at Gud holder oss ansvarlige for valgene våre. Dommen fra Gud over de som trækker på andre for selv å kunne klatre høyere er skarp og hard. Guds stemme er streng når den irretsetter selvopptatthet og egoisme. Når mennesker lider, lider Gud. Når noen utnyttes vekkes Guds sinne og sorg. Når kloden stønner på grunn av våre valg og vårt forbruk smerter det også klodens skaper. Ingen skal være i tvil om at hver og en av oss skal stå til regnskap for hvordan vi har brukt hendene våre og livet vårt til

å forme virkeligheten vi er en del av. På godt og vondt. Det er skummelt og fantastisk på samme tid.

Bibelen og historien forteller at Gud stadig bruker små mennesker til å gjøre store ting. Man trenger ikke være biskop i Sør Afrika (eller i Norge for den saks skyld) for å bety noe. Man behøver ikke ha en eller annen spesiell posisjon for å påvirke i positiv retning for seg selv og andre. Spørsmålene stilles til oss alle sammen, uansett hvem vi er. Hvordan forvalter vi det vi har fått? Hvordan bruker vi våre hender til å forme fremtiden der vi er? Hva gir vi videre?

Det finnes jo ingen lette løsninger på sånne spørsmål. Men det er for feigt å rømme fra dem av den grunn. Ved å gi egne, ærlige svar kan vi bli ordinære mennesker som utretter ekstraordinære ting. Dette er kanskje ikke bare Tutus visjon. Kan hende er det også Guds drøm? Guds store drøm – for små mennesker?

FORSKNING

AKTUELT

Menighetsutvikling i folkekirken

Det teologiske Menighetsfakultet er tildelt kr. 700 000 i årlig støtte fra Opplysningsvesenets fond til prosjektet "Menighetsutvikling i folkekirken". Prosjektet går over tre år og starter opp i august 2008. Målet for prosjektet er å bidra til premisser og metoder for menighetsutvikling i en folkekirkelig kontekst, bl.a. gjennom å utvikle et verktøy for menighetsanalyse. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med bl.a. Kirkerådet, Stiftelsen Kirkeforskning (KIFO) og Møre og Tunsberg bispedømmer. Professor i praktisk teologi Harald Hegstad vil være prosjektleder, og det vil bli tilsatt en forsker og en stipendiat med tilknytning til prosjektet.

For mer informasjon, se mf.no eller kontakt prosjektleder:

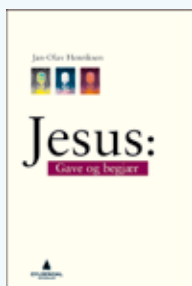
E: harald.hegstad@mf.no

FOTO: LINDA CARTRIDGE

Jan-Olav Henriksen: "Jesus: Gave og begjær"

Kristne fremstillinger av Jesus gjør ham ofte så spesiell at han blir plassert i en sfære for seg selv. I denne boken forsøker Jan-Olav Henriksen å formidle noe om Jesus som kan tydes ut fra alminnelig menneskelig erfaring, uten å forutsette noe inngående kjennskap til kirkens dogmatisk lære om Jesus.

Forfatteren knytter forståelsen av Jesus til to fenomener som alle mennesker erfarer – nemlig gave og begjær. Dette er fenomener som har fått stor oppmerksomhet også i samtidens filosofi. Ved å velge slike erfaringsladede fenomener som innsteg, henvender han seg også til flere enn vanlige kirkegjengere som allerede har et "forhold" til Jesus og kjenner tradisjonene om ham. Dermed får han frem at det som finnes i historien om Jesus kan knyttes til alminnelig menneskelig erfaring og kan kaste lys over den. Boken formidler på

denne bakgrunn aktuell teologisk tenkning om Jesus.

Jan-Olav Henriksen er professor i Systematisk teologi ved Det teologiske Menighetsfakultet.

FOTO: visitoslo.com

Svein Olaf Thorbjørnsen:

"Vinn eller forsvinn!"

Mennesket i konkurransesamfunnet

Konkurranse er en selvfølgelig, vel innarbeidet og utbredt sosial prosess i vårt samfunn. I stor grad vurderes den positivt: Den fremmer effektivitet og prestasjonsevne samtidig som den har en betydelig underholdningsverdi. Den økonomiske konkurranse setter i dag dagsorden for det meste av den konkurranse som skjer i vårt samfunn, enten det gjelder i idrett, i kulturen, innenfor skole og utdanning eller på andre områder der konkurranse tidligere var et fremmedord.

Nettopp det selvfølgelig ved konkurransetanken skaper behov for en mer kritisk undersøkelse. Er konkurranse noe naturlig menneskelig? Hvilket menneskesyn begrunner at menneskets egeninteresse er den beste motivasjon for å oppnå det maksimale? Hvilke konsekvenser får det for mitt syn på min neste hvis vedkommende også er min konkurrent? Det er en nær forbindelse mellom etikk og konkurranse og mellom konkurranse og menneskesyn. Det er slike spørsmål som reises og drøftes i denne boken. Svein Olaf Thorbjørnsen er teolog og professor i etikk ved Det teologiske Menighetsfakultet.

Kommentar til Stjernø-utvalgets innstilling: Sammenslåing hjelper ikke

Aftenposten håpet på lederplass i forkant av Stjernø-utvalgets innstilling at man ville bli konfrontert med forslag som prioriterte "kvalitet og smidighet framfor størrelse". Utvalget har fulgt helt andre prinsipper og med et kompromissløst pennestrøk foreslått at hele kategorien av vitenskapelige høyskoler – eller "specialized universities" som er vår engelske betegnelse – skal fjernes. Dette finner vi merkelig, fordi vitenskapelige høyskoler på en utmerket måte oppfyller de kriteriene som et universitet etter utvalgets oppfatning skal etterstrebe. Vi har profilerte og stabile masterprogrammer med høy kvalitet, velfungerende doktorgradsprogrammer og forskerskoler, betydelig internasjonalt engasjement og mange kompetente søkere. Det eneste av Stjernø-utvalgets kriterier vi ikke oppfyller til fulle, er kravet til et universitets størrelse. Kun om vi regner antall søkere til våre attraktive studier, innfrir vi minimumskravet om 5000 studenter. Stjernø-utvalgets relativt ubegrunnede hovedtese er nemlig ikke at "small is beautiful" men at "size matters". (Utdrag fra felles uttalelse fra de fem vitenskapelige høyskolene) Les mer på mf.no

MITT FUNN

KJETIL FRETHEIM

ILLUSTRASJONSFOTO: ROAR FOTLAND

TEKST: KJETIL FRETHEIM
FOTO: MARIANNE TORP

Norsk bistandsarbeid er over de siste tiårene blitt en viktig del av norsk identitet. Mange frivillige organisasjoner er involvert i internasjonal bistand og denne typen arbeid spiller en stadig større rolle i norsk utenrikspolitikk. Dette har både praktiske og politiske aspekter, men også en språklig – diskursiv – side. Bistanden blir kritisert, forsvart og begrunnet, og ikke sjelden skjer dette med henvisning til ulike moralske begreper. Slik språkbruk kaller jeg *bistandens moralske diskurs*.

Utgangspunktet for mitt doktorgradsarbeid var derfor følgende: Hva kjennetegner den moralske diskursen i norsk bistandsarbeid? Jeg tok for meg fire sentrale bistandsorganisa-

sjoner: Utenriksdepartementet, Kirkens Nødhjelp, Redd Barna og Norsk Folkehjelp, og analysen baserte seg på dokumenter fra disse organisasjonene og intervjuer med 23 bistandsarbeidere.

Analysen viste at den moralske diskursen i norsk bistandsarbeid synes å være dominert av en menneskerettighetsdiskurs. Ofte og med ettertrykk vektlegges de fattiges rett til å motta utviklingshjelp, samt giveres ansvar til å yte slik hjelp. Det blir imidlertid skjult mellom denne forestillingen om ansvar, og forestillingen om å ha en plikt til å yte slik bistand. Mens rettighetsdiskursen vektlegger mottakernes rett til å motta bistand, synes givernes plikter å bli nedtonet.

I tillegg fant jeg at begrep som barmhjertighet og veldedighet blir oppfattet som irrelevante blant noen av informantene, mens andre sier at slike begreper er fremmed for dem og har mistet sin betydning.

Veldedighetsbegrepet synes å bli avvist på grunn av dets manglende opptatthet av faktisk oppnådde resultater i bistandsarbeidet. I stedet for å fokusere på hensikter og motivasjon, synes den dominerende moralske diskursen å vektlegge sluttresultatene.

Videre blir rettighetsdiskursen kombinert med en rettferdighetsdiskurs.

Dette begrepet synes imidlertid å bli tolket primært som et begrep om fordeling, snarere enn erstatning. Følgelig, forestillingen om å dele ens rikdom blir vektlagt, mens et årsaks- og virkningsforhold mellom givernes rikdom og mottakernes fattigdom blir avvist. En idealistisk og harmonisk forståelse av politikk, interesser og verdier synes derfor implisitt. Selv om norsk bistandsarbeid blir forstått som del av en videre makropolitisk sammenheng, blir dens resultater forstått som synlige først og fremst på mikronivå.

Jeg konkluderer med at den moralske diskursen i norsk bistandsarbeid frambyr en forståelse av bistandsarbeid som gir givere en moralsk rettferdiggjøring av bistanden, men med liten risiko for ubekvemme konsekvenser eller kritikk. Slik synes norsk velstand i liten grad å bli utfordret i den moralske diskursen i norsk bistandsarbeid. Dermed, mens den dominerende moralske diskursen i norsk bistandsarbeid på den ene siden vektlegger universelle menneskerettigheter, legitimerer den på den andre siden norsk rikdom.

KRONIKK

LIVSLANG LÆRING

TEKST: ØYSTEIN LUND
FOTO: MARIANNE TORP

Hvis du kommer til MF en lørdag formiddag vil du oppleve at foajeen og auditorier er fylt opp med studenter – voksne studenter. Det samme er tilfelle andre dager i året når MF arrangerer videreutdanningskurs for prester, kateketer eller andre kirkelige ansatte.

I de siste årene har MF i økende grad tatt temaet livslang læring på alvor. Tidligere var fenomenet "utdanning" begrenset til mennesker i alderen 19-26 år.

I dag finner vi studenter i et langt større aldersspenn. Jeg har lyst til å ta dere med på en liten vandring inn i dette landskapet. For å forklare hva som har skjedd må vi innom tre ulike studentgrupper.

For det første er det blitt mer vanlig å påbegynne studier innenfor et nytt fagområde – i vårt tilfelle teologi – for å forberede seg til en ny jobbsituasjon, i vår sammenheng ofte en tjeneste i kirken. Det er både spennende og utfordrende å ha studenter med rik livserfaring sammen med den noe yngre studentgruppen som de fleste studentene er i.

Selvsagt er det utfordrende å være student som voksen student. Medstudenter har kanskje opplevd å ha hatt dine egne barn som leirledere, og en ikke ubetydelig del av lærerstaben er yngre enn deg. Men situasjonen tas

sporty av både lærere og studenter, og med gjensidig respekt er det hele veien det faglige innholdet og felles refleksjoner over faget og livet som står i fokus.

Det er vel så viktig å slå fast at våre eldre studenter tilfører læringsfellesskapet modenhet, seriøsitet og reflektert livsvisdom. De mange erfaringene som denne studentgruppen besitter får sin rettmessige plass. Men det jo også godt at ungdommelig skepsis og refleksjon av og til setter tilgrodde vaner og talemåter på plass. Det finner sted mange spennende samtaler på dette feltet mellom studenter i ulike aldre.

For det andre er videreutdanning blitt en mer fremtredende del av vårt studietilbud, og det er også utviklet egne studieprogrammer på dette området.

I over ti år har MF gitt videreutdanning innenfor grunnskolefaget kristendom, religion og livssyn, samt i faget for videregående skole; Religion og etikk. Etter å ha ført fire-

sifrede tall med lærere gjennom disse kursene er det utrolig nok fortsatt myldrende liv på fakultetet en rekke lørdager hvert semester.

Det er spennende å undervise for denne studentgruppen. Motivasjonen og kunnskapsøkningen er ofte helt upåklagelig. Mange reiser langt, og når de først er kommet til MF deltar de i undervisningen med oppmerksomhet og mange spennende og perspektivåpnende spørsmål. Samtaler i auditoriet med denne gruppen studenter avspeiler samtaler om religion som vi finner på mange ulike steder i vårt samfunn, og er lærerik både for studenter og lærere.

MF har investert mye ressurser på å bygge opp god kompetanse innenfor skolefagene som behandler kristendom, religion og livssyn i grunnskole og videregående skole. Vi anser det som viktig at lærere i skolen har god kompetanse i fagene, og dermed kan gjøre gode pedagogiske valg og presentere dette viktige fagområdet på en lærerik og spennende måte.

De siste par årene har MF også oppprioritert videreutdanning for kirkelige medarbeidere. I første rekke gjelder det prestene. I prestenes ordinasjonsløfte krever biskopen av den nyordinerte "at du [...] i studium og bønn trenger dypere inn i de hellige skrifter og den kristne tros sannheter". I mange år tok Presteforeningen alene ansvaret for å tilrettelegge for kontinuerlig kompetanseoppbygging for prester. Fra og med 2004 ble det opprettet et felles kompetanseråd som skulle stimulere til – og legge til rette for – videreutdanning for prester. I dette organet deltar alle de tre teologiske fakultetene i Norge, foruten Presteforeningen. Målet er å kombinere den teologiske kompetansen som finnes ved fakultetene med erfaringer og ønsker fra presteskaper; alt med målsettingen om å lage relevante mest mulig og lærerrike kurs.

Det er helt nytt i norsk sammenheng at de teologiske fakultetene samarbeider om dette, og at de også har utviklet et felles mastergradsprogram som fører frem til enten Mastergrad i praktisk teologi eller Mastergrad i klinisk sjelesorg. De enkelte kurs kan selvsagt tas uten å ha en mastergrad som endelig mål.

Når vi gikk inn i dette samarbeidet var det fordi vi mente at teologien passer svært godt inn i perspektivet livslang læring. Samfunnet er i endring, og presten selv erfarer at man gjennom et liv modnes og trenger fornyelse. Ofte kommer denne fornyelsen ved å være i kontakt med kirkens og tjenestens kilder. Det er heller ikke til å komme fra at en del studier – særlig innenfor praktisk teologi – får et høyere nivå og øket relevans dersom

deltagerne har praksiserfaringer med seg i bagasjen. I kursene våre er det et mål at disse erfaringene både skal fungere perspektivdannende og at erfaringene kan fungere som en bakgrunn som nyvunnet kunnskap kan testes på, og som kan føre til øket refleksjon. Samtidig erfarer vi at teologiske lærere føler seg ydmyke i møte med prester i tjeneste. Jeg har ofte fremholdt at de egentlige teologene er de som utøver teologien i kirken. Det å være teolog er ikke bare noe man lærer seg, men det er noe man utøver. Det handler egentlig om "Kunsten å være teolog".

Et annet viktig resultat av denne satsningen er at videreutdanning for prester også innvirker på grunnstudiene. Det nære møtet med prester i tjeneste er med på å opprettholde en nærhet til praksisfeltet. Erfaringene er viktige for fagutviklingen i de ulike teologiske fagene.

Den siste gruppen voksne studenter vi har hos oss, er studenter som er innom for å ta enkeltemner de er interessert i. Det gjelder grunnleggende emner innenfor kristendom og religion, og ikke minst emner innenfor religion og estetikk. Videre har vi mange studenter som tar emner innenfor pentekostale og katolske enkeltemner. Skulle du selv ha interesse av å studere noe du er særlig opptatt av innenfor våre fagområder, er du hjertelig velkommen til å ta kontakt.

Voksne studenter er en velkommen og viktig del av vår studentmasse, og MF har som mål å dyktiggjøre mennesker til yrkesliv og tjeneste i kirke, skole og samfunn – uansett alder.

DET TEOLOGISKE
MENIGHETSAKULTET

TA DELTIDSSTUDIER MENS DU ER I JOBB

Nye kurs starter høsten 2008 i Oslo og Stavanger:

OSLO

KRL/RLE 1 (30 stp) Lørd.underv. 2 sem.
KRL/RLE 2 (30 stp) Lørd.underv. 2 sem.
Erfaringsbasert Master i KRL/Religion og etikk (90 stp) Lørd.underv./oppg. 6 sem.
- oppstart alle lørdagsstudiene 23. august.
Kristendom og billedkunst (10 stp)
Torsdagskvelder 1 sem. - oppstart 28. august.
Studieavgift per sem: KRL 1 og 2, Erfar.bas. master: kr. 3.000 Kristendom og billedkunst (10 stp): kr. 2.000

STAVANGER

Kristendom og billedkunst (15 stp) i samarbeid med Folkeuniversitetet. Fredag etterm./lørdag-undervisn. 1 sem. - oppstart 29./30. august.
Studieavgift per sem: Kristendom og billedkunst (15 stp): kr. 5.000

*Påmeldingsfrist for kurs Oslo/Stavanger:
15. juni 2008. For søknadsskjema, brosjyre og emnepresentasjon: www.mf.no/videreutdanning
Kontaktpersoner: Midtun/Bøe på tlf. 22 59 05 00 eller epost: kurs-kr1@mef.no*

Stuttgart Elektroniske Studiebibel SESB

Den mest avanserte studiebibelen på markedet, beregnet på vitenskapelige studier. En avansert søkefunksjon gir mulighet til å søke på lemma og ut fra morfologiske/lingvistiske kriterier. Med Bibelselskapets oversettelser 1978/85 og 2005 og norsk brukergrensesnitt.

Pris kr 1998,-
CD-rom og håndbok

Se mer informasjon om denne og andre vitenskapelige utgaver på www.bibelbok.no

Bibelselskapet

www.bibelbok.no

STUDENTRÅDET UTSEENDE TELLER

TEKST: JAN EINAR HALS
FOTO: KRISTIN WALSTAD

I jubileumsåret skjer det mye med MF. En av de mest synlige forandringene er ny visuell profil. Semesterkatalogen har fått nye layout, nytt visittkort er bestilt, logoen er ny og ikke minst er bladet dere leser nå, kommet i ny utforming. Er dette egentlig nødvendig? Man kan spørre seg hvorfor? Trenger vi dette? Ville det ikke vært bedre å beholde det gamle og trygge?

Sommeren 2004 mottok jeg et brev om at jeg hadde fått plass på bachelorstudiet i Ungdom, kultur og tro. Det fulgte med et program for åpningsdagen. Her fikk jeg vite at semesteret startet med gudstjeneste og kirkekaffe. Kirkekaffe? Min erfaring med kirkekaffe var en forsamling gamle, nei, godt voksne damer som samles over tynn kaffe og Maryland Cookies. Hva slags skole skulle jeg egentlig begynne på?

Det viste seg at jeg begynte på en vitenskapelig høyskole med høyt akademisk nivå, samtidig som den holder god kontakt med sine røtter i menighetslivet. Det viste seg at jeg skulle finne min skole, hvor jeg trives fortreffelig, og hvor jeg studerer, jobber og er studentrådsleder. Dessverre har ikke alle samme oppfatning av

MF som jeg har i dag. Jeg har brukt mang en stund på å forklare venner og bekjente at MF ikke er en traust bibelskole som den jeg fryktet jeg skulle begynne på. Jeg har forklart at vi har et teologisk mangfold og økumenisk fellesskap. Jeg har erfart misoppfatninger og fordommer i folks inntrykk av MF. Jeg ønsker at MF skal ha det ryktet den fortjener, som en av landets fremste, om ikke den fremste, utdanningsinstitusjonen for arbeid i kirke, skole og samfunn.

Den nye visuelle profilen er med på dette. Når designeren av det nye konseptet skryter av MFs vilje til å satse dristig på nye profil, og tror MF kan ha et av det beste visuelle uttrykkene blant landets skoler blir jeg veldig fornøyd. Jeg håper at MF kan bygge videre på dette og helhetlig fremstå som den skolen den er. Skolen jeg har blitt glad i, og som jeg kommer til å klikke på hvis de fjerner kirkekaffen.

HVOR BLE DE AV?

HÅKON DANIEL BEYER OLAUSSEN

TITTEL/YRKE: Journalist i NRK

ALDER: 38 år

BOSTED: Trondheim

STUDIER FRA MF: Cand.theol 1996, praktikum 1997

AKTUELL MED: Nytt program på P2

**Vi møter tidligere MF-student
Håkon Daniel Beyer Olaussen**

HVOR JOBBER DU NÅ?

NRK, ansatt ved tema-avdelingen i det som heter program Riks på Tyholt i Trondheim siden 2005, og har siden det produsert morgenandaktene, laget livssynsprogrammet "Det skjedde i de dager", ledet "Språkteigen" på NRK P2, vært programleder i aktualitetsmagasinet Her og Nå på NRK P1 og akkurat nå – lager jeg programmet Utopia på NRK P2.

**PÅ HVILKEN MÅTE SYNES DU MF-STUDIENE ER
RELEVANT FOR DEG I DAG?**

Presteutdanningen er en potetforedling; man lærer litt om mye, og tilegner seg i alle fall erfaring med å få en slags oversikt over stoff. Det

STUDENTPULS

TEKST:
SOLVEIG G. JOHANNESSEN,
MF-STUDENT

Se, så lykkelige..

ved hjulet på bussen, ville ingen ha. Nei, for da måtte man jo sitte med ett bein rett ut og ett bein bøyd! Selv det minste lille som ikke var perfekt, kunne bli dagens irritasjonsmoment. Og jeg sier om meg selv at jeg ikke er materialistisk? Og jeg sier om meg selv at jeg ikke tror ting eller penger vil gi meg lykke? Lille fariseer-Solveig.

Menneskene som bodde i denne landsbyen, hadde en lykke i livene sine. Lykken over å leve sammen i fellesskap med Gud, og hverandre.

Lykken over å kunne skape noe med hendene sine. Lykken over å få den gode samtalen, fordi det var en mil å gå til nærmeste marked. Min lykke har blitt avhengig av hva jeg har, enten jeg liker det eller ei. Og jo mer jeg har, jo mindre krever det av meg. Er det slik jeg vil leve?

Menneskene i Kamerun ga meg så mye mer enn jeg noensinne kunne forestilt meg. Menneskene som jeg har stakkarsliggjort fordi de ikke har elektrisitet. Men det var disse menneskene som ga meg gnisten jeg trengte.

Jeg har oppdaget noe nytt ved meg selv. Barmhjertig og jordnær som jeg er, har jeg alltid vært opptatt av den tredje verden. Når jeg ser på dokumentarer fra Afrika, blir jeg oppgitt over at fordelingen mellom hva vi har, er så skeiv. Hvordan kan jeg være så heldig, og en annen så uheldig?

Jeg var i Kamerun i februar, og fikk oppleve store ting (i tillegg til en ikke så vidunderlig matforgiftning). Jeg fikk lov til å komme til en liten landsby - der alle bodde i små stråhytter, hadde én lokal do, og slo steiner sammen for å lage peanøttsmør. Jeg så kvinner som gikk langt for å hente vann, og som bar de tunge krukkene på hodene sine. Og jeg ble slått over ende av min egen uvitenhet og egne verdier. Jeg så på disse menneskene som fattigere enn meg, fordi de manglet så mye av det jeg har. Men i virkeligheten er det jeg som mangler noe! Jeg har aldri vært opptatt av materielle ting, og har alltid sagt at penger ikke vil gjøre noen lykkelig. Og nordmenn har rykte på seg for å være jordnære og fornøyde. Men aldri før har jeg opplevd landsmenn så lett misfornøyde, inkludert meg selv. En god start på dagen var avhengig av om man hadde varmt vann i dusjen, eller god kaffe til frokost. Sitteplassen

hadde vært fint om jeg kunne sagt at teologer med praktikum lærer mye om formidling, mellommenneskelig kommunikasjon og lytting, men jeg er slett ikke sikker...

PÅ HVILKEN MÅTE BRUKER DU DIN BALLAST SOM PREST NÅR DU SKAL FORMIDLE NYHETER?

I liten grad. Mens presteyrket ofte utfordret på å formidle egne tekster og betraktninger, er journalistyrket rettet mot å legge til rette for andre menneskers tanker og betraktninger. Kanskje gir møtet med mennesker i forskjellige livssituasjoner etter hvert en lærdom i å ha respekt for folk, og det kan jo komme godt med.

RADIOANDAKTER. DU HAR I EN PERIODE JOBBET MED Å TILRETTELEGGE OG PRODUSERE MORGENANDAKTER PÅ NRK RADIO, HVA ENGASJERER OG MOTIVERER DEG I DETTE ARBEIDET?

Andaktene på NRK har et begrenset format, noe som krever fokusering og spissing av tekster og budskap på en måte som utfordrer forkynnelsens etablerte koder, mønstre og måter. Jeg opplevde at det var fascinerende å se hvor vanskelig og hvor nyttig det er å kunne fatte seg i korthet.

HVA ER DITT BESTE MINNE FRA STUDIETIDEN PÅ MF?

Jeg hadde stor glede av å spille Mattis på røyke-rommet, knallharde fotballkamper i oksygen-

fattig gymsal, og gode men ubekvemme lurer på lesesalen.

HVEM VAR DIN FAVORITTLÆRER?

Det var to, Jan Schumacher og Bernt Oftestad – den ene var en inspirerende og lavmælt formidler, den andre ga spennende motstand.

"BILL.MRK. JENTE/KVINNE OG FORKYNNER"

Artikkelen er hentet fra ungdomsarbeid.no

TEKST: SYNIVIVA GYLVER

Jeg har nå vært prest i 12 år. Forkynner i noen flere. Det første året jeg var ute i jobb, hadde jeg to begravelser i samme familie, med et halvt års mellomrom. Da jeg kom tilbake den andre gangen, hadde minstemann begynt på skolen, og han fortalte at han hadde vært på sin første skolegudstjeneste. "Hvordan var det da?" spurte jeg. "Ikke no' bra," sa han dystert. "Så dumt! Hvorfor ikke?," spurte jeg. "Fordi det var ingen orntli' prest der sånn som du er. Det var en mann, og han hadde ikke fletter!" For ham var jeg stereotypen på den "orntli'e" presten – en dame på 30 med afroletter. Jeg tror ikke så mange andre tenkte som ham. Men det sa meg noe viktig om hvordan vi stadig gir hverandre nye bilder, og hvor fort ting kan endre seg gjennom erfaring. For eksempel forestillingen om den typiske presten eller forkynneren. Blant annet derfor er det viktig at flere jenter er forkynnere.

Hvor mange kvinnelige forkynnere kjenner du? Hvis du er jente – har du selv forkynt noen gang, eller ønsket å gjøre det? Hvor mange kvinner har du hørt forkynne på større festivaler eller samlinger? Har det noe å si for deg om forkynneren er gutt/mann eller jente/kvinne? Hva er eventuelt forskjellen på forkynnelse av kvinner og av menn? Har du opplevd karismatiske mannlige forkynnere, med flinke ryddige ansvarsbevisste kvinner bak?

Jenter er nå i flertall på teologistudiet i Norge.

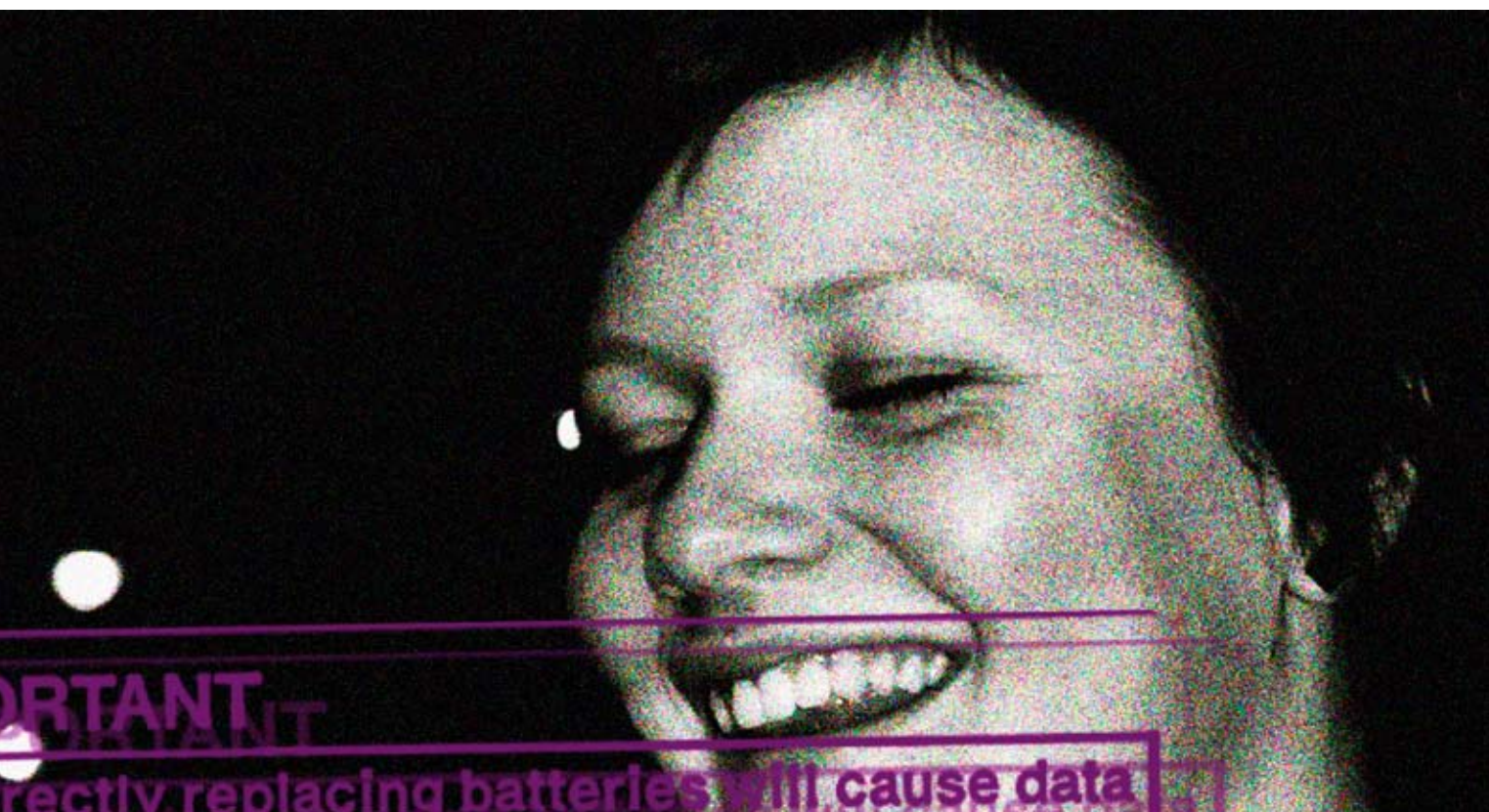
Antallet kvinnelige prester er økende, selv om vi fortsatt er i klart mindretall. For mange av oss er det viktig og riktig at det blir en kjønnsbalanse i presteskapet og i forkynnernes rekker, så lenge halvparten av den befolkning vi forkynner skal møte og forkynne for og med, er jenter og kvinner. Det handler både om den berikelsen av forkynnelseens språk, den erfaringsbakgrunn og det perspektiv som jentene bidrar med. Og betydningen av rollemodeller og forbilder.

Jeg har vært prest i 12 år. Kvinne og prest. Kvinnelig prest. Egentlig er jeg litt irritert på det fenomenet at vi stadig må presisere at en lege eller politibetjent, sjef eller prest var "kvinnelig". Dessuten går det absolutt an å være kvinne uten å være kvinnelig. Samtidig er det en viktig presisering, hvis dette mennesket i hodet på de fleste av oss er mann, når vi ikke får vite noe annet. Jeg er også litt dobbel på det å understreke "det eksklusivt kvinnelige" som legitimering av at vi trenger jenter og kvinner som forkynnere. Det *kan* jo føre til en slags innsnevring av både kvinner og menn – at "sånn er damene og sånn er mennene". Min erfaring er at variasjonen i språk, erfaringer, perspektiver, bilder, teologi osv. kan variere like mye innenfor ett kjønn som mellom kjønnene. På den andre siden tror jeg svært mange jenter og kvinner, i tillegg til sin "fagteologiske" (snevert forstått) kompetanse har med seg:

1. en gjennomprøvd evne på å sette ord på

2. tanker-følelser-erfaringer,
2. en erfaring av å måtte kjempe for sin plass/være "minoritet",
3. en evne til nærhet med andre mennesker,
4. en selvinnsikt og en evne til å by på seg selv, og
5. en tendens til å tenke helhetlig. Og at dette er med på å gjøre mange jenter og kvinner til gode og engasjerende talere. Hvis de gjør det.

Hvorfor er det ikke flere jenter på talerstolene og bak mikrofonene? Det er nok langt flere i ungdomsgenerasjonen enn blant de mer voksne, men likevel. Dette er ikke et innlegg for å fjerne gutta fra mikrofonen. Vi trenger begge dele. Men akkurat nå er jeg opptatt av å heie på jentene. Hvorfor er det ikke flere? Jeg tror den største hindringen ligger i tradisjonen, gutteklubben Grei og jentenes egen sensur. Tradisjonen sier at gutta er på scenen, både når det gjelder forkynnelsen og underholdningen – og at jentene ordner og fikser i bakre rekke, og eventuelt leder lovsang og forbønn. Disse oppgavene er selvfølgelig like viktige. Men forkynnelseens rolle er sentral i formidling av både teologisk kunnskap, språk og bilder. Mange steder, i mange miljøer, er mannstradisjonen så sterk, eventuelt også så teologisk forsvart, at det blir veldig vanskelig for en jente eller kvinne å komme gjennom. Gutteklubben Grei handler om nettverk, kontakter og evnen til å selge seg selv. Når vi sitter i en komité og bobler navn til sommerens leirer og stevner, kommer vi på de vi selv kjenner best eller har hørt mest, eller som er mest synlige. Og siden det tradisjonelt

ILLUSTRASJONSFOTO: JENNY SOLEM VIKRA

har sittet flest menn på toppen av våre trosamfunn og organisasjoner, og de kanskje også har vært flinkere, ikke til å pleie nettverk generelt, men til å pleie profesjonelle kontakt-nettverk, er det ofte gutta som er kjent, som blir nevnt og dermed spurt.

Men like viktig er jentenes egen sensur. Både jentene som selv er forkynnerne, og jentene som hører på. I Idol stemmer jentene – og de stemmer på gutta. I hvert fall var det i stor grad

”Når det gjelder egensensur, er jenter uovertrufne. Jeg blir stadig overrasket over hvor mange av oss jenter og damer som føler oss som lettvekttere, som en bløff, og venter på å bli avslørt.”

sånn. I kirken er det flest jenter mange steder – og min erfaring er at vi ofte er mer kritiske i møte med kvinnelige forkynnerne enn mannlige. At det er vanskeligere for forkynneren å ”spille på sjarmen” når man er dame. Når det gjelder egensensur, er jenter uovertrufne. Jeg blir stadig overrasket over hvor mange av oss jenter og damer som føler oss som lettvekttere, som en bløff, og venter på å bli avslørt. Som

tværer på egne feil i det uendelige. Som ikke gjør noe før vi er helt, helt sikre på at det er perfekt – og det er det jo aldri, så da lar vi heller være.

Noen av oss er store forkynnertalenter. Mange av oss kan bli gode forkynnerne. Men vi trenger å øve – enten vi er jenter eller gutter. Da må vi heies litt fram av gode forbilder og mentorer og et generøst ”publikum”. Og vi må hive oss litt ut i det, våge å gjøre noen tabber, spørre etter konstruktiv tilbakemelding. Mine tips (i tillegg til å høre på flinke damer og spørre dem om tricks, hive seg ut i ting og be om respons, be, lese gode bøker, henge sammen med de du primært forkynner for): Vær deg selv. By på deg selv. Utforsk dine styrker og svakheter – gjør det du er best på, og øv deg samtidig på å utvide repertoaret. Lytt godt til de du forkynner til. Sørg for å både bekrefte og utfordre de du snakker til, ut fra det du vet om dem. Sørg for at det du sier, har gått gjennom din egen kropp – at du står for det og vil det. Heia deg!

Det kan koste litt. Jeg har gått en lang vei selv. Fra å være en usynlig liten grå mus, som kastet opp hver dag gjennom hele tredje klasse før jeg gikk på skolen, og som var skrekkslagen i tre uker på forhånd når jeg måtte spille fiolin på den årlige ”elevaften” for skolens orkestre. Via en litt tryggere og tydeligere og trassigere ungdomsskolejente som dyrket rollen som outsider. Til en ganske trygg, litt

skjelven cand.theol.som spurte biskop Aarflot om jeg kunne få preke på ordinasjonsgudstjenesten i Domkirken (det var flere gutter og en jente som ble ordinert sammen med meg), og en helt fersk prest, som tok utfordringen med å vikariere som TV-prest i TV2. Og videre til en enda tryggere 39-åring, som sa ja til å bli medredaktør i ”Luthersk kirketidene” (sammen med en prost, en MF-rektor og praktikumsrektor – alle menn) og bli med i fagrådet for homiletikk (prekenlære). Og som fortsatt våger seg på konfirmantundervisningen med glød.

Jeg er fortsatt skjelven. Jeg må fortsatt svelge litt for å gå inn i sånne ting. Men jo flere ganger man gjør det, jo enklere blir det. Lykke til!

Maxbless. Sunniva.

FAKTA

UNGDOMSARBEID.NO ER EN VIDEREFØRING AV UNGDOMSUNDERSØKELSEN UNG TRO OG HVERDAG.

Ungdomsarbeid.no er både et tidsskrift på nett og et internett-fellesskap. Hver sjetten uke lanseres det et nytt tema, her skal det løftes fram temaer som er viktige for arbeid med ungdom. Ulike skribenter skriver korte og lange artikler, og det settes fokus på viktige saker og godt faglig innhold. Andre ressurser på nettstedet vil være ulike tips og anmeldelser av film, bøker og musikk.

FOLK

TEKST OG FOTO: MARIANNE TORP

Personalnytt

Maria Bjørdal er ansatt som universitetslektor II i Ungdom, kultur og tro (UKT) fra 1. januar 2008 i et 3-årig engasjement. **Margit Holthe** er tilsatt som universitetslektor II i Ungdom, kultur og tro (UKT) fra 18. august 2008 for en periode på 1 år. **Ingrid Luise Birkeland** er ansatt som universitetslektor II i praktisk teologi fra 1. januar 2008 i et engasjement på 1 år. **Birgitte Elin Bjørnstad Sæbø** er tilsatt som universitetslektor II i praktisk teologi fra 1. januar 2008 i et engasjement på 1 år.

BRODERIKUNSTNER ANNE LANDSVERK

markerer i år at hun har konsentrert seg om kirketekstiler med broderikunst i 20 år. I denne perioden har hun levert 280 tekstiler til 80 kirker og ca. 220 private stolaer. Studentene fikk anledning til å se de ulike tekstilene da det var draktdag på MF.

"THE POWER OF ASSET MAPPING"

var tema for et seminar om menighetsutvikling. Luther K. Snow fra USA underviste. Her fra gruppeoppgaven hvor en brukte Asset Mapping (kartlegging av menighetens ressurser) i en tenkt menighet. Fra venstre Beate Pettersen, MF, Svein-Erik Skibrek, Mortensrud menighet, Tore Laugerud, Kirkerådet og Frank Gjeruldsen fra Frelsesarmeen.

PROFESSOR GÖSTA HALLONSTEN

foreleste om "Jesus Kristus i Benedikt XVI's teologi og pontifikat." Her i samtale med Erling Rimehaug.

Vil du ha
en bank som
kjenner deg?

Stein Bentsen
kunderådgiver
Tlf. 38 17 37 76

Mange kjenner oss som banken for kristne organisasjoner i Norge. Det du kanskje ikke vet, er at vi også kan være din bank. Vi har lang erfaring med oppfølging av personkunder over hele landet.

Ta kontakt på telefon 38 17 35 00 eller www.sparebankenpluss.no for mer informasjon. Det er alltid hyggelig å prate med kjentfolk.

ET AKTIVT OG ENGASJERT STUDENTRÅD PÅ MF

Fra høyre Jan Einar Hals (leder), Trygve Bergland (mastermedlem), Maria Vassli Gjære (bachelormedlem), Annette Kvernevik Dreyer (nestleder miljøutvalget), Hanne Marie laursvliel Pedersen-Eriksen (studentpolitisk ansvarlig) og Åshild Høllesli (faglig leder).

Jan Erik Westen er cand.theol. medlem

May Ingunn Thorleifsdatter er leder for miljøutvalget

SENIORRÅDGIVER LARS HÅVARD DAHLSTRØM

har laget MFs nye logo og visuelle profil. Han stilte opp på studentenes miljøtime og fortalte om bakgrunnen for og betydningen av de grafiske elementene i den nye visuelle profilen.

TIL UTLANDET

Studentene på MF blir oppfordret til å ta et semester eller mer i utlandet. Claudia Talgo og Annette Kvernevik Dreyer hjelper til med informasjon.

STUDENTENES HJELPEFONDSPROSJEKT

for 2007/2008 har vært Pinsevennens ytre misjon (PYM) sitt sykehus i Kongo. Pengene går til kjøleanlegg for oppbevaring av blod og annet utstyr. I den anledning mottok Trond Filberg fra PYM en sjekk på kr. 83.958,-.

Misjonsuke på MF

Årets misjonsuke ble arrangert i samarbeid med Areopagos og hadde temaet "Tilbake til Areopagos". Det kom inn kr. 4300, som gikk til kinesiske studenter.

Janeric Johansson, Areopagos, Nils Tore Andersen, Kirkerådet, Maria Bjørdal, Dnk og Espen Ottosen, NLM deltok i panelsamtalen.

Det var utlodning med årsalg til inntekt for misjonen. MFs flotte gamle årer i tre ble hentet frem. Her er det Åshild Rosnes Moen (til høyre) og Jenny Marie Ågedal som har sikret seg noen.

GUDSVISDOM I SKAPERVERKET

104

Lov Herren, min sjel!

Stor er du, Herre, min Gud!

I høyhet og herlighet har du kledd deg,

2 lyset er kappen du hyller deg i. Du

har spent himmelen ut som en teltduk

3 og tømret din høysal over vannet.

Du gjør skyene til din vogn

og farer fram på vindens vinger.

4 Vindene gjør du til sendebud,

ild og luer til dine tjenere.

5 Du grunnla jorden på dens søyler,

aldri i evighet skal den røkkes.

6 Havdypet dekket den som en kappe,

vannet stod over fjellene.

7 Men det flyktet for din trussel,

måtte rømme for din tordenrøst.

8 Det steg over fjell og sank ned i daler
til stedet du hadde fastsatt for det.

9 Du satte en grense det ikke går over,
det skal ikke dekke jorden mer.

10 Du lar kilder velle fram i dalene,
og bekker renner mellom fjellene.

11 De gir vann til alle villdyr i marken,
der slukker villeslene sin tørst.

12 Der har himmelens fugler rede,
de synger mellom grenene.

13 Du vannet fjellene fra din høysal,
og jorden fylles med grøden du gir.

14 Du lar gresset gro for dyrene og for
menneskene vekster som de kan dyrke.

Slik lar du brødet komme fra jorden

15 og vinen som gjør menneskene glade.
Du lar ansiktene skinne av olje,
og gir brød som styrker mennesket.

16 Herrens trær får slukke sin tørst,

Libanons sedrer, som han har plantet.

17 I dem bygger fuglene rede,
i syressen har storken sitt hus.

18 De høyeste fjell er steinbukkens hjem,
i bergskortene finner grevlingen ly.

19 Du skapte månen til å fastsette tider,
og solen, som vet når den skal gå ned.

20 Du sender mørket, og natten kommer;
da kryr de fram, alle dyr i skogen.

21 Unge løver brøler etter bytte
og krever at Gud skal gi dem føde.

22 Så renner solen, de lister seg vekk
og legger seg rolig i sine huler.

23 Da går mennesket til sin gjerning
for å gjøre sitt arbeid til det blir kveld.

24 Herre, hvor mange dine gjerninger er!
Og alle har du gjort med visdom;
jorden er full av det du har skapt.

